866/11

Den 26. april 2011 blev i sag nr. 78.817:

xxxxx xxxxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S. Hun klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for to anmeldte ulykkestilfælde, der har medført psykisk skade.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at de to hændelser ikke i sig selv kan begrunde et dækningsberettigende varigt mén.

Klageren, der arbejdede som pædagogisk medhjælper på en døgninstitution for børn og unge, var den 1/12 2007 involveret i en episode med en ung beboer. Af arbejdsgiverens anmeldelse til Arbejdsskadestyrelsen fremgår bl.a.:

"**Beskrivelse af forløbet**
Den unge fremsatte voldsomme trusler, verbalt imens han stod med en murhammer i hånden. Truslerne var, at [klageren] skulle dø, slås ihjel, ned på gulvet og bløde til døde."

I et spørgeskema fra Arbejdsskadestyrelsen oplyste klageren bl.a.:

"

2. Var der tale om vold, trusler om vold, chikane eller lignende, og hvem var dette rettet imod?	Ja. Den unge mand slår ud efter undertegnede med murerhammer, dukkede mig så jeg ikke blev ramt. Samtidig med verbale dødstrusler.
3. Hvem udøvede volden eller chikanen eller fremsatte trusler om vold? Hvis det var et barn, bedes barnets alder oplyst?	Ung beboer på opholdsstedet. Ca. 15 år.

"

Klageren har over for Arbejdsskadestyrelsen uddybende beskrevet hændelsen den 1/12 2007 således:

"Den unge fremsatte voldsomme trusler, verbalt og stående med en murhammer i hånden. Truslernes indhold var jeg skulle dø, slås ihjel, og ned på gulvet og bløde til døde.
I optakten havde jeg kontaktet Ledelsen samt flere kollegaer efter hjælp fra arbejdspladsen men der var ingen hjælp at hente så jeg var alene med ansvaret for husets øvrige beboere samtidig med hændelsen.
Den unge mand stjæler et sæt bilnøgler og kører derfra hvorefter politiet kommer.
Efter nogen tid ankommer souschefen til stedet for at finde et akut anbringelsessted til den unge mand. Souschefen kører hjem da stedet er fundet.
Politiet tilbagebringer den unge mand og der er mødt en medarbejder mere ind som er sammen med den unge mand.
Den unge bliver akut anbragt på et andet opholdssted.
Min vagt fortsætter til efterfølgende dag kl.14 uden hjælp eller støtte og med ansvaret for de resterende beboere. Først da jeg kommer hjem i min privat tager min mand kontakt til en af mine kollegaer som får etableret krisehjælp ved at sekretæren fra opholdsstedet anviser en psykolog, hvor jeg stadig er i behandling ved. Krisehjælpen startes 2 dage efter overfaldet."

Den 19/2 2008 var klageren involveret i en anden episode på arbejdspladsen, der ligeledes blev anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen. I arbejdsgiverens anmeldelse hedder det bl.a.:

"**Beskrivelse af forløbet**
En ung forsøgte at trænge ind i et pengeskab. Pigen bliver voldsomt udadreagerende, da hun nægtes adgang. Hun bider, slår, sparker. [Klageren] bliver skubbet ind i et computerbord. Det lykkes at få pigen væk fra pengeskabet. Hun fortsætter dog med at være aggressiv og fremsætter trusler. Efter en fysisk magtanvendelse fra anden ansat, som er kommet til, falder pigen til ro."

Klageren har over for Arbejdsskadestyrelsen uddybende beskrevet hændelsen således:

"Jeg er på job med en ny studerende. En ung pige forsøger indtrængen i vores pengeskab efter sin mobil, hvilket hun nægtes adgang til. Pigen bliver voldsomt udadreagerende med spark, bid, krads og slåen, hvorefter hun trækker den studerende i håret. Jeg bliver skubbet ind i computer og i køkkenskabe. Det lykkedes at få hende skubbet ud lokalet hvorefter hun sætter sig ved et bord. Hun er stadig voldsom vred og truer verbalt med overfald. Vi får kontakt til Lederen som ankommer og som ender i en fysisk magtanvendelse mod pigen hvorefter hun falder til ro.
Lederen er på stedet en lille time hvorefter jeg er overladt med den studerende til at passe huset og de unge beboere. Min vagt fortsætter til dagen efter kl. 14. Den studerende beder om samtale med Lederen inden han går hjem men han afslår da han skal hjem og fodre dyr.
Den studerende er ulykkelig og græder og har et kæmpe behov for omsorg hele aftenen. Hun skal møde ind næste morgen kl. 06.30.
Næste morgen havde vi en kort samtale med Lederen der efter min opfattelse bagatelliserede hændelsesforløbet med citatet. 'sådanne hændelser bliver man stærkere af'. Den studerendes vejleder kontakter lederen hvor han beordrer til den studerende sendes hjem.
Jeg kører fra stedet i dyb fortvivlelse over hvad der er sket. Jeg kan ikke finde ro og sidder hjemme og stirrer ud i luften uden at lave noget som helst. Jeg bliver kontaktet 2 dage senere fra min arbejdsgiver som beordrer mig på job, hvorefter jeg går helt ned psykisk. Jeg sygemelder mig på mail og telefonisk, men bliver ringet op efter 2 dage at de har givet mig en fyreseddel."

3. 78.817

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 23/5 2009 fremgår bl.a.:

"**Resumé**
46-årig kvinde med stabil tilknytning til arbejdsmarkedet, psykisk rask frem til februar/marts 2008. Præmorbidt et let, lyst sind, positiv og udadvendt, nu ændret således at [hun] er blevet mere usikker, angst og har tydelige depressive symptomer svarende til **F32.1 Depressiv episode af moderat grad.** [Klageren] har formentlig haft lette PTSD symptomer, **F43.1 Posttraumatisk belastningsreaktion** forud for det depressive. Der har ikke været nogen initiativer efter det kursus for sygemeldte, der afventes vurdering herfra inden yderligere foretages.

[Klageren] har således været syg igennem længere tid på trods af både psykologisk og medicinsk behandling. Undertegnede anbefaler intensivering af den antidepressive behandling og eventuelt nedsættelse af Seroquel dosis, der kan have en hvis sløvende effekt. [Klageren] vil drøfte dette med sin psykiater.

Der er ingen tvivl om at [klageren] må opgive det pædagogiske arbejde og fremtidsudsigterne er således fortsat vanskelige at vurdere. Så lang en sygemelding med så svær en depression, der 1 år efter fortsat klinisk svarer til en moderat depressiv tilstand, kan risikere at give vedvarende og kroniske følger. Undertegnede ser derfor aktuelt ikke muligheder for en ordinær tilknytning til arbejdsmarkedet, måske på sigt en selektiv placering."

Arbejdsskadestyrelsen fastsatte i afgørelse af 14/4 2010 klagerens méngrad til 12 %. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

"Du har været udsat for 2 ulykker på arbejdet den 1.december 2007 og 19. februar 2008. I februar 2008 arbejdede du på et opholdssted for belastede unge. Ved ulykken blev du slået, bidt, skubbet rundt og truet af en ung pige. Efterfølgende følte du dig udmattet, trist, træt og har fået konstateret en depression. I december 2007 blev du truet af en ung dreng, der smadrede ting rundt omkring dig med en murerhammer, mens han truede dig på livet: Der er speciallægeerklæring fra d. 12.01.10 i akt 40, med diagnosen initialt moderat PTSD med senere udvikling af langvarig depression af svær grad uden psykotiske symptomer. Der beskrives nedtrykthed, glædesløshed, interessetab og nedsat energi. Har selvmordstanker, nedsat selvtillid, har trukket sig socialt, er selvbebrejdende. Du har koncentrationsbesvær, nedsat appetit, nedsat seksuallyst, søvnbesvær, angst og lydoverfølsomhed. Er i antidepressiv behandling.

Varigt mén
Afgørelse
Vi fastsatte den 12. juni 2009 dit mén til mindre end 5 procent. Du har nu et varigt mén på 12 procent.
…
Begrundelse
Vi har fastsat dit varige mén efter et skøn med udgangspunkt i vores vejledende méntabel.
Sagens følger fremgår ikke direkte af tabellen, men kan sammenlignes med følgende punkt. Efter tabellens punkt J.1 vurderes let posttraumatisk belastningsreaktion til 10 procent. Du har elementer af posttraumatisk belastningsreaktion (dog vurderer vi, at diagnosekriterierne ikke er fuldt ud opfyldte) og depression. Der resterer koncentrationsbesvær, mareridt, søvnbesvær, nedtrykthed, angst i visse situationer, en vis isolationstendens, nedsat libido. Dine gener svarer ikke helt til det nævnte punkt i tabellen, fordi generne er lidt værre end punkt J.1 tabellen. Vi har fastsat dit mén til 12 procent."

Klageren anmeldte de to hændelser til selskabet ved skadeanmeldelser af 10/5 2009.

Ved brev af 21/5 2010 afviste selskabet at yde forsikringsdækning og anførte som begrundelse herfor:

> "Af anmeldelserne samt afgørelsen fra Arbejdsskadestyrelsen fremgår det, at du ved hændelsen den 1. december 2007 udsættes for verbale trusler, imens den unge dreng smadrer ting omkring dig med en murhammer. Ved hændelsen den 19. februar 2008 er du sammen med en ny ung studerende, da en ung pige bliver voldsom overfor jer. Hun truer jer med verbale trusler og skubber til dig.
>
> Hændelserne er noget som sker i dit daglige erhverv på et opholdssted for belastende unge mennesker. Hændelserne er situationer som kan forekomme, om end ikke hver dag, men så ganske ofte. Hvilket vil sige, at du er forberedt på at disse situationer kan forekomme.
>
> For at få anerkendt en hændelse som en ulykke skal ulykkesdefinitionen være opfyldt, hvilket den ikke er i disse tilfælde.
>
> Definitionen på et ulykkestilfælde er:
> *'Ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig, af forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefrakommende indvirkning på legemet med en påviselig beskadigelse af dette til følge.'*
>
> Ulykkesforsikringen dækker endvidere ikke psykiske skader, hvis der ikke kan påvises en legemsbeskadigelse.
>
> Herunder skal jeg henvise til højesteretsdommen af 22. marts 2010 - psykiske skader. 'Det har således været almindeligt at anse en selvstændig psykisk skade for omfattet af ulykkesbegrebet, når forsikrede personligt under omstændigheder, som i øvrigt karakteriserer et ulykkestilfælde, har været udsat for en sådan trussel om eller fare for at blive påført en fysisk skade, at den psykiske skade må anses for påregnelig.'
>
> På baggrund af ovenstående kan vi ikke anerkende hændelserne."

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og har efter indsigelse over for selskabet indbragt sagen for nævnet.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 1/8 2010, fremgår bl.a.:

> **1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
> Jeg overfaldes 2 gange. 1 overfald bliver jeg udsat for voldsomme trusler på livet. Som det fremgår af anmeldelsen smadrer en ung mand alt omkring mig og udsætter mig for direkte dødstrusler. Jeg får krisehjælp og påbegynder mit arbejde igen.
> Overfald nummer 2 bliver jeg overfaldet, hvor jeg udsættes for fysisk angreb. Jeg bliver sparket, bidt, kradset og skubbet ind i et computerbord. Jeg er på job med en studerende, som bliver trukket i håret. Overfaldet fortsættes med verbale trusler om yderligere overfald.
> Efter denne episode har jeg til dato ikke været på arbejdsmarkedet.
> 14. april 2010 tilkendes jeg 12 % varigt mén erstatning fra arbejdsgivers forsikringsselskab.

6. juli 2010 tilkendes jeg 15 % tabt arbejdsfortjeneste som midlertidig afgørelse ligeledes fra arbejdsgivers forsikringsselskab.
Jeg har tegnet heltidsdækning i mit private forsikringsselskab Alm. brand. Selskabet fastholder i sin begrundelse for afslag at: Den slags overfald er noget som sker ganske ofte i den branche og må forventes. Ligeledes fastholder selskabet at ulykkesforsikringen ikke dækker psykiske skader, hvis der ikke kan påvises en legemsbeskadigelse.
På min arbejdsplads som blevet startet i 1999 har der ikke tidligere været overfald. Jeg har arbejdet der, først som vikar og dernæst fastansat siden 2003 og har på intet tidspunkt set eller hørt om overfald skulle ske ganske ofte. Der foreligger ingen anmeldelser eller lign.
Derfor kan det ikke påvises at det er noget som ganske ofte sker og derfor forventeligt. I påstand 2 om ulykkesbegrebet. Højesteret har i dom af 22-03-2010 udtalt at: det må anses for almindeligt at anse en selvstændig psykisk skade for omfattet af ulykkesbegrebet, når forsikrede personligt og under omstændigheder, der i øvrigt karakteriserer et ulykkestilfælde, har været udsat for en sådan trussel om eller fare for at blive påført fysisk skade, at den psykiske skade må anses for påregnelig. I dette tilfælde bliver jeg overfaldet først fysisk med bid, krads, skub og spark, samtidig med igen verbale trusler om yderlige overfald. Det er derfor naturligt at overfaldene direkte sætter sig som psykiske skader.
Alm. brand har uopfordret fremsendt afgørelse fra Ankenævnet i sag nr. 76.501 Jeg er helt uforstående overfor denne sag i det den ikke kan/skal sammenlignes med denne. Her er jeg i 2 omgange direkte midtpunkt i overfaldene og påføres fysisk angreb/skade i overfald 2 med helt naturligt psykisk skade som følge. Ligeledes er mine psykiske skader opstået i samme sekund som overfaldene skete og ikke efterfølgende.
Højesterets dom er i dette tilfælde helt tilsidesat fra Alm. Brands side.
Jeg mener at der har været unødig lang behandlingstid i denne sag fra forsikringsselskabet. Selskabet har haft sagen lukket ned og har genoptaget den igen. Jeg har fået oplyst at en læge skulle vurdere på den, hvorefter at en ny læge skulle vurdere den. Dernæst skulle skadebehandlers chef se og vurdere den for til sidst at sende den til den juridiske afdeling som så skulle tage stilling. Det har virket som om der skulle findes en løsning for netop ikke at anerkende skaderne. Selskabets begrundelse for at nedlægge sagen skulle angiveligt være at de havde udbedt sig oplysninger som jeg skulle bibringe. Dette er jeg særdeles uforstående overfor da jeg ikke har modtaget det efterlyste materiale.
I øvrigt mener jeg Alm. Brand har overtrådt almindelig god forretningsskik ved uopfordret at fremsende sag nr. 76.501. For mig virker det som et forsøg på at jeg ikke behøver at klage til ankenævnet da sagen efter deres mening er afgjort på forhånd. Ligeledes da jeg kontakter Alm. Brand for at få dem til at overveje sagen på ny fortæller alm. brand at jeg godt kan klage, men at de har talt med ankenævnet som er enige med dem.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
Anerkendelse af ulykkestilfældende og erstatning for mén."

Selskabet har over for nævnet ved brev af 6/9 2010 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"**Begrundelse**
Det fremgår af WHO's kriterium for at diagnosticere PTSD, at der skal være tale om en begivenhed af exceptionel og katastrofelignende karakter.

Kunden har i forbindelse med sin ansættelse på et opholdssted for belastede unge været udsat for to begivenheder, der i deres karakter hverken kan betegnes som exceptionelle eller af katastrofelignende karakter. Vi er af den opfattelse, at begivenhederne, som de er beskrevet

af kunden, ikke er værre end, hvad der må kunne forventes, når man arbejder med belastede unge.

Det fremgår af HR 44/2008, at omstændighederne omkring skadens opståen skal være af en sådan karakter/voldsomhed, at det efterfølgende må påregnes, at hændelsen har påført de involverede et varigt psykisk mén.

Sådan som kunden har beskrevet de to begivenheder, finder vi ikke, at der er tale om en skade, der i sig selv kan begrunde et varigt psykisk mén, således som det er beskrevet af Højesteret og WHO. Desuden kan det diskuteres, om begivenhedsforløbene kan karakteriseres som ulykkestilfælde efter den traditionelle definition.

På den baggrund fastholder vi, at der ikke er tale om skader, der er omfattet af ulykkesforsikringen. Kundens klage over ekspeditionstiden har vi taget til efterretning. Det skal dog bemærkes, at sagen på det tidspunkt var den første af sin art efter HR 44/2008, hvorfor vi overvejede vores svar nøje i forhold til den nye Højesteretsdom.

Med hensyn til den fremsendte kendelse, så er det en fast praksis, som vi har fået mange positive tilbagemeldinger på fra andre kunder. Vi gør det for at orientere om praksis på området, så vores afgørelse ikke skal stå alene, når og hvis kunden er i tvivl."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Forsikringen dækker**
…
12. Ulykkestilfælde
12.1 Ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig, af forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefra kommende indvirkning på legemet med en påviselig beskadigelse af dette til følge."

Nævnet udtaler:

Højesteret har i en dom af 22/3 2010 udtalt, at det må anses for almindeligt at anse en selvstændig psykisk skade for omfattet af ulykkesbegrebet, når forsikrede personligt og under omstændigheder, der i øvrigt karakteriserer et ulykkestilfælde, har været udsat for en sådan trussel om eller fare for at blive påført en fysisk skade, at den psykiske skade må anses for påregnelig. Forsikringstageren i den pågældende sag havde været udsat for et voldeligt overfald, der dog ikke havde efterladt blivende fysisk skade, men udelukkende psykisk skade.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet i lighed med Arbejdsskadestyrelsen, at klageren har være udsat for et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand under sådanne forhold, at hendes efterfølgende psykiske skade må anses for påregnelig.

På denne baggrund finder nævnet, at selskabet har været uberettiget til at afvise at anerkende klagerens psykiske skade som forsikringsdækket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Alm. Brand Forsikring A/S, skal anerkende, at klagerens psykiske skade er omfattet af forsikringsdækningen.

J. Hermann